

Andrea Zlata

IZLOG U RADU

(pjesme izabrala Ana Horvat)

Nevenka Macolić LET DO ZAGRLJAJA

AH
P Poetry
Horvat

Andrea Zlatar / IZLOG U RADU

HRVATSKA LJUBAVNA LIRIKA u izboru Ane
Horvat

nakladnik
VERGL

za nakladnika
Zvonko Novosel

urednica
Ana Horvat

2013.

ISBN 978-953-7886-11-0

Andrea Zlata

IZLOG U RADU

(pjesme izabrala Ana Horvat)

Nevenka Macolić LET DO ZAGRLJAJA

AH
P Poetry
Horvat

pitao si jučer zašto te prestajem voljeti.
uza svu moju ljubav, ne uspijevam ti
odgovoriti. prekriži budućnost,
sav je napor u zaostajanju. (tako ću valjda još
do proljeća...) izostajanje ljubavi,
izokretanje početka.
ne usudim se pitati znade li tuga pogriješiti.

poznajem ovu kuću i dobro je sve
što je izneseno na stol
iako nema nikoga da ukine šutnju i započne nešto
što bi
sličilo razgovoru
upitat ću: tko mi te stvori na putu
za časak da stanem da se umijem i ostavim
zaprljane stvari
i da se ponizim pred tobom,
čudesno biće

Bog je svijet razasuo kao naramak drva (naramak drva,

bezbrižno, uz ognjište, iz šume.)

Tvoj zeleni svijet, moja lutanja, vrata

smeđa od povrataka - tako diše naša šuma.

Kada spavamo, ona diše još blaže, živi s nama, još tiše.

Dugo smo jučer skupljali razasuta drva.

Tako su nespretno iskliznula iz ruku,

na stepenicama. Treba zapaliti prvu vatru

ove godine, zbog snijega koji još nije pao, zbog šume,

zbog straha.

IN MEMORIAM: PREIMENOVANJE

Zovem te sada krokodil, zovem te trnje,
zovem te sada zvono,
zaborav-zvono. U nekim se plemenima,
afričkim ili južnoameričkim,
ne izgovara ime umrlog. Onome tko umre, živi
promjene ime, da bi i *poslije* mogli o njemu
govoriti.
Wo Liebe ist nicht, du sagst das Worte nicht aus.
Zovem te sada krokodil, zovem te vodopad, sve
su to
uroci. Krokodilske suze i krokodilski ponos.
Rastežem
uzalud ta izmišljena slova. Od slova naljepnice, od
riječi
privjesci, a rečenica kao kravata, uže oko vrata,
stegneš i
gotovo. I još: narišeš bijelom bojom križ po staklu.
To
znači, pazi staklo, pazi, lomljivo. Izlog u radu.
Ljubav
bez lica.

NEBO

jedan te isti put za tebe, za nas.
koračaš, neiskupljen. u tebi nataložene brige.
smušen si: koliko toga nisi znao...
iznad tebe staloženost, vedrina:
poneka ptica napravi krug,
život bez ostatka.
da, kolika praznina između sna i svijeta,
od jutarnje natmurenosti do iskupljenja.
(još sasvim malo pokajničke samoće.)
iznad tebe beskraj, modrina, ne zaboravi.
iscrpio si dan koračajima.
ništa nije isto: ponovno stvoreno jutro, za tebe,
vani ptice, iznad tebe,
saberu se.
barem neba svugdje ima.

sve sam ti htjela dati, i noć koju je napuštala
snaga, i snagu koja je napuštala mene. mene
zaboravljenu, mene ispregnutu, nenaviklu na tijelo
koje se daje, sve bi trebalo ponoviti, od
neizvjesnog
pokreta rukom kojim je predena granica do
rečenice
da ne možeš mijenjati svoj život, do mog
prigušenog
trajanja, pa izmišljenog, pa tužnog, htjela sam te
rukom, rečenicom, tim istim poljupcem, htjela
sam te odsutnog, bliže oku, tebe prisutnog.
tvoj dlan, tvoj život, tvoje lice, zabrinuto pa
nasmiješeno, požurena budućnost, moja kosa
od jučer razasuta po jastuku. da li mi kosa paše
uz
jastučnicu, pitala sam. svijetlo uz smeđe.
oči ti pašu uz dušu, to si rekao, svijetlo uz svijetlo,
mi
svijetlimo jedno drugom, zamišljaj samnom
obestvarenu unutrašnjost: ovo nije naš svijet.
besramno i čeznutljivo, tako sam te htjela.
ispred, iza, ništa, papir, prostor, dobrota.

ti znaš ono mjesto, moj vrat, dio gdje počinje rasti
kosa.

tamo se rađa naš odnos, tamo je tvoj početak.

moja koža

postaje meka pod dodirom kojim je želiš.

sjedimo sučelice,

između nas kore razrezane lubenice.

mornarska majica lubenicu čini podatnijom:

bijeloplave

pruge, pa koštice, ljepljive ruke, odbačeni nož.

u pukotinama stola skuplja se slatkoća,

preko rubova razlijeva

večernji upit. sjedimo jedno nasuprot drugome:

tko?

ti poznaješ svaki dio mene, ti me znaš,

od podneva do ponoći.

PISMO

Znam, sada zalijevaš vrt. Upravo je to vrijeme,
jutro ili predvečer. Dvije su cijevi rastegnute vrtom,
gore i dolje, kroz njih po terasama teče voda. I ti
trčiš
dolje i gore, pojačavaš i smanjuješ mlaz, mijenjaš
mu smjer.
Dotle raste portulak, ulazi nam u tanjure sa
salatom,
loza se pleće oko ruku. Rikula, limun i sve.
Stol već čeka na doručak i večeru. Vlaga ti se
naslonila
na vrat, priljubila uz čelo, s ovlažene majice
nestaje
plava boja i ti je polako svlačiš. Vruće je i sparno.
Ponovno i ponovno: tvoja majica, vrt, mačke te
gledaju,
izbliza i izdaleka. Treba im ugrijati mlijeko,
po danu doliti vode. Treba upamtiti sve oblike, sve
korake.
Treba drezati traperice, namazati ti leđa kremom.
Treba se
još razgovarati, još paradajza kupiti, još se
jednom stići
okupati, još za dana, još se voljeti. Za dana, za
noći.

Još ne ići, to nikako ne, ne ići. Znam, zalijevaš vrt,
svakog jutra i svake večeri, pomalo. Prije noći i
duboko
u nju. Pa te onda zatekne mrak, gore, na najvišoj
terasi,
u najvišem mraku i ja više ne znam gdje. Tiho
pitam
tvoje ime kroz mrak, sričem gdje-si? Upućujem ga
kroz mrak i hoću da mi se vrati, da se vratiš, da
budeš tu.
Čemu služe usta, čemu ruke? Ujutro njima vežeš
stabla,
režeš suvišne grane, otkrivenu me zakrivaš, pred
zoru.
I opet teku te sitne kapljice, jedna za drugom,
po tvojemu vratu, leđima, u zemlju. Ne plačem.

ODLAZAK

A onda je došlo to: posljednje jutro i posljednja noć,
posljednji komad dvopeka razlomljen i razmočen u čaju,
talog od vina, neopran, gorak, talog tebe na mojoj koži,
sasušeni dodir, toplina koju nije moguće ponijeti na put.
Pa nespretni pozdravi bez pogleda, dok zavaram torbu, i
onda glasno, najglasnije pitanje: kad ćemo se naučiti
rastajati? Predamnom plačeš i kažeš *vidiš da nam sve bolje ide*.
Plačeš predamnom i puštaš da te gledam i ne puštajući
me — puštaš da idem, bez glasa, bez ičega, u nigdje. U to
vruće poslijepodne, u te narančaste autobuse s poluotvorenim vratima. Sve ostaje iza mojih leđa i okrećem se tek
kad je već prekasno, kad te ne mogu razaznati od grana,
kad ti od zrikavaca i prolaznika ne čujem više glas. Od

moje izgubljenosti, od svega onoga što sam ti
pokušavala
reći. Znaš, ovo je ljeto bilo s više vjetra. I
Kalamotu smo
dosegli, nju odgađanu i sada dodirnutu. Imam sat
od jed-
nog kapetana, govorim sama sebi, gledajući ruku
koja mi
drhti i stavlja torbu na stepenice autobusa, pa na
stepenice
broda, na sav taj put koji ne vodi u nebo. Satima
poslije
još uvijek vidim Kalamotu, sasvim stvarnu.
Stjenovitiju,
dublju. Nježnu.

STRACH-TOUHA(I)

(I)

Dodi, kažeš, i ja odmah krećem. Čekam cijelu večer

taj poziv, spremna. Još samo jakna i cipele. Da li baš te?

Da li bih se trebala ponovno namazati?

Da li mi se lice opustilo od čekanja?

Sada je prekasno za odustajanje. Poznat, najpoznatiji put: dvije stanice tramvajem, desetak minuta.

Još stotinjak stepenica, samo da još udahnem zrak.

Otvaraš vrata prije zvona i ne mogu te gledati u oči.

Po nama pravilno razdijeljena svjetlost. I tebi i meni:

vrećica s kruhom, kutija sa sirom. A to potkrovlje, to obrnuto nebo, s dnom kroz koje propadam.

Dok mi dodaješ vješalicu, dok te pitam za šlape, dok me ti pitaš je li zahladilo. Uvlačimo se u šalice sa čajem,

unutra se razumijemo, žličicama dodajemo stanke.

Brinem se i ti to znaš. Volim te na mrvice,

na način male ptice. Želim bilo što: jednu točku, jedno slovo, jedan redak da označi

ovaj iskorak iz vremena, ovo odbrojavanje udaljenosti, u jednoj jasnoj ljubavi — nejasan strah.

(II)

Znaš odakle dolazi *strach-touha*? Iz jednoga Kafkina pisma

Mileni.

Čini se da je ona prva upotrijebila te riječi i da Franz samo

odgovara na njezin upit: "Kada se *strach i touha* ograniče

onako kako si Ti učinila u prošlom pismu, onda se na to

pitanje ne može veoma lako, a jednostavno odgovoriti. Onda

me obuzima samo *strach*." Tako Kafka: *strach-touha*: strah

-čežnja. Osjećaj stalnoga rastajanja, konačnog rastanka sva-

ki put kada se razdvajaju, svaki puta kada se pozdravljaju.

Panika koja raste svakim korakom odlaska.

5

Obično se
nakon nekoliko metara jedno od njih zaustavi i
okrene.
Uvijek tako: drugi odlazi, korača pognute glave.
Meni ne
treba rastanak da bih znala da te trebam.

NEOTPOSLANA RAZGLEDNICA S JUŽNIH ALPA

na dvije hiljade metara
sve je doista sasvim daleko
odhodano u satima
prema gore i prema dolje
le lac le ciel la pluie
(umatam se u laganu vestu)
preko ruba vidokruga prigrljujem te čistom željom,
mislina bez oslonca,
nad stvarnom prazninom i dublje.
između nas su alpe i more
to nije nikakva težina
na dvije hiljade šest stotina metara pješice,
što se zapravo mijenja s promjenom nadmorske
visine?
pritisak u glavi, lupanje srca. šum u ušima,
teško disanje,
usporene kretnje,
u ovo doba godine - čudno, planine,
to nepotrebno i neprozirno odsustvo,
danima neko tuđe inozemstvo, ne moje.
izbrojivo i ne,
ovdje ne ostavljam nikakve tragove.
prašina na stolu skuplja se mimo ičije volje
preko ruba prozora nagnjem se u povratak,
grlim te odmah.

sakupljaju se čekanja, zbrajaju nesanice.
ispod plahti ne hrani nas više naša prošlost,
nismo više blizu, u tvome oku, u mome oku.
netko me potkrada iznutra, uzima mi dah,
ne dozvoljava da ubrzam korak, ne otimam se,
držim se za ogradu,
posustajem u osluškivanjima.
da li se to ti uspinješ uz stepenice?
pristavit ću ručak, izvjesit oprano rublje.
u našim stanovima nema bure. svaki je otok tako
daleko.

SAMOPROJEKCIJA

još uvijek za tebe
a ne brojim više ni mjeseci ni godine
za tebe jedna crta pronalazi svoj put
pogled mi se često vraća, ne može pronaći
neposredni objekt
nego dolazi nazad
ionako sam sve proizvela sama
našu ljubav, svoj život
i dobro je da to postoji
kao projekcija
koju više ne želim mjeriti
ne želim provjeravati

POKUŠAJI

danas, večeras, noćas još jednom ću pokušati
prići.
mala glavobolja, velika mučnina, strah i
nestrpljenje naiz-
mjence, sve to proizvodi umor. i onda, sasvim
neočekiva-
no, razgovor u trenutku neizmjerljive kratkoće
pronalazi
put koji je otvoren, već prije? do kada? ovoga
puta, doista,
ničega se ne sjećam, za manje od sekunde,
dignem pogled,
otvorim oči da uđe zrak. i ti si sam sa sobom, i
nismo jed-
no, znam da znaš kad sam u sobi, i kad me ne
vidiš, i kad
se ništa ne može čuti.
mogla sam, morala sam biti: pažljivija, ljubaznija,
oprez-
nija, onda opet sve iz početka, uložiti neki napor,
čekanje
i usporedno, usporeno biti tu. a trebam direktnu
infuziju,
direktnu infuziju ljubavi, sasvim blizu dna.

danas, večeras.

danas, noćas.

Bilješka o pjesnikinji

Andrea Zlata rođena je 1961. u Zagrebu gdje je polazila osnovnu i srednju školu (klasičnu gimnazija). Studirala je komparativnu književnost, filozofiju i klasičnu filologiju na *Filozofskom fakultetu* u Zagrebu. Magistrirala je i doktorirala iz područja književnosti.

Radila je na Odsjeku za komparativnu književnost *Filozofskog fakulteta* u Zagrebu kao i u svojstvu redovitog profesora na istom fakultetu. Bavila se novinarskim i uredničkim poslovima. Redovito sudjeluje u radu znanstvenih skupova iz područja povijesti i teorije književnosti.

Usporedo sa znanstveno-nastavnom djelatnošću bavi se publicistikom, izdavačkom i uredničkom djelatnošću - prvo kao urednica kulture u *Studentskom listu* i na *Omladinskom radiju (Radiju 101)*, a zatim kao urednica u časopisima *Gordogan*, *Vijenac* i *Zarez*.

Od 2012. ministrica je Ministarstva kulture RH Živi i radi u Zagrebu.

Objavljena pjesnička djela

Neparne ljubavi, MEANDAR, Zagreb, 2002.

Kazalo

*** (pitaš si jučer zašto te prestajem voljeti)	7
*** (poznajem ovu kuću i dobro je sve)	8
*** (Bog je svijet razasuo kao naramak drva)	9
IN MEMORIAM: PREIMENOVANJE	10
NEBO	11
*** (sve sam ti htjela dati, i noć koju je napuštala)	12
*** (ti znaš ono mjesto, moj vrat, dio gdje počinje rasti kosa)	13
PISMO	14
ODLAZAK	16
STRACH-TOUHA(I)	18
NEOTPOSLANA RAZGLEDNICA S JUŽNIH ALPA	21
*** (sakupljaju se čekanja, zbrajaju nesanice)	22
SAMOPROJEKCIJA	23
POKUŠAJ	24
<i>Bilješka o pjesnikinji</i>	26

Andrea Zlata

IZLOG U RADU

(pjesme izabrala Ana Horvat)

www.Pjesnici-ane-horvat.net
HRVATSKA LJUBAVNA LIRIKA

Nakladnik

VERGL d.o.o.
Zagreb, Trpimirova 7

za nakladnika
Zvonko Novosel

urednica
Ana Horvat

Vinjeta
Nevenka Macolić

Tehnička podrška i oblikovanje
Ozren Bedi

e-mail
anahorvat16@gmail.com

copyright ©
Ana Horvat | Nevenka Macolić

ISBN 978-953-7886-11-0

AEorvat
Poetry

